

אור הפרשה

מ"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרב דניאל זר שליט"א

ט' אדר תשע"ח ♦ גליון 9 ♦ פרשת תצוה

רבו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:42	18:12	17:11	תל אביב
18:46	18:15	17:10	ירושלים
18:41	18:11	17:10	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

הרב דניאל זר שליט"א

כל הפושט יד נתנים לו

כמה מיוחד יום פורים שכל שערי שמים פתוחים ולנו נותר רק לבקש...

שמחת הפורים

היה זה בבית מדרשו של הרה"ק רבי נפתלי הגדול זי"ע בעל ה'סמיכת חכמים', בעת משתה היין בסעודת פורים. השמחה גאתה ורבתה, הכל היו שרויים בעליצות רבה, היין נשפך כמים והריקודים נשאו את המשתתפים לפסגות שמחה נדירים. לפתע פתאום פרצו פנימה שליחי המלך, וביקשו בשמו כי הרבי יתפלל עבור בקשה בשמחה מסויימת של המלך, כאן ועכשיו.

הרבי הסכים, ותוך כדי הסעודה והמשתה התפלל למען המלך. ואכן, עד מהרה, התבשר המלך על ישועתו, ושלח להודות לרבי, כשהוא תמיה: 'הלא שמעתי מהשליחים כי הרבי אכל ושתה ושמח כשהתפלל עליי, ואני מתפלל - וכי כך משיגים ישועה, תוך כדי סעודה ומשתה?'

נענה לו הרבי והשיב: 'כשיהודי שמח בפורים, הוא שמח כדי לקיים רצון אביו שבשמים. אין זו שמחה סתמית, אלא שמחה הנובעת מרצון לקיים את רצון ה'. וכשיהודי מקיים את רצון ה' ומבקש משהו - ה' משיב לו כגמולו ומגשים את רצונו!'

מתקרבת שעת רצון ייחודית וסגולית, עת השמחה בפורים הוא זמן של 'מה' שאלתך וייתן לך', זמן בו נוכל לפעול ולבקש כל ישועה נדרשת. הבה נייער לעת רצון הזו, לבקש ולהתחנן בה על כל המעיק והמציק לנו, וה' ימלא כל משאלותינו לטובה ולברכה!

נותנים לו משאלות לבו. לכן כתוב בספרים הקדושים שביום פורים צריך להרבות בלימוד תורה, וככה עושים בישיבות ואצל צדיקים וגדולי תורה, צריך להרבות בלימוד בתורה, להרבות בתהילים. אדם רוצה זיווג, אדם רוצה ילדים, דירה, פרנסה, ירבה בתהילים, ירבה בצדקות וירבה בתפילה ביום פורים ויבקש, כל הפושט יד נתנים לו, תבינו מה זה יום פורים, איך צריך לנצל את היום הגדול הזה, יום רצון גדול מאוד. תראו מקומות בבני ברק ביום פורים לומדים כל הלילה בחורים, אברכים, עד הבוקר יושבים ולומדים.

ויש שמפרשים אחרת, מה זה כל הפושט יד נתנים לו? כל אדם שפושט ידו לתת לכל אחד בפורים צדקה נותנים לו משאלות לבו, כל הפושט ידו לתת צדקה לעניים ולנזקקים אז נותנים לו כל

משאלות לבו לטובה. בפרט יום הפורים שזה עיקר המצווה לשמח לב עניים.

אדם צריך להרבות בצדקה על ימין ועל שמאל, זה הזמן לתת צדקה, זה יום גדול, יום של סיעתא דשמיא גדולה.

כתוב בספרים שצדקות ביום פורים עושים תיקונים גדולים ונוראים בעולמות העליונים. רבי חיים פלאגי היה צדיק יסוד עולם, הוא כותב שבפורים מצווה להרבות צדקה יותר מכל החגים, מדוע? כיון וגזרת המן לא התבטלה כי אם לפי שעה". מה המן אמר: "עשרת אלפים כסף אשקול על ידי עושי המלאכה" המן רצה לשחד את אחשוורוש בעשרת אלפים כסף, אומר רבי חיים פלאגי הגזרה של המן התבטלה רק לאותו רגע אבל לא לגמרי לכן כל פורים צריכים להרבות בכסף לתת לעניים כדי להגיע בכסף של כל עם ישראל ביחד לעשרת אלפים כסף שנותנים לעניים כדי לבטל את הגזרה של עשרת אלפים כסף של המן, כמה חשוב לתת צדקה ביום קדוש זה.

שנזכה להרבות בצדקה ומשמים ישפיעו עלינו שפע של ישועות בכל מה שאנו צריכים, אמן.

רבה אנשים חושבים שפורים זה חג של הוללות, חג של פורקן, לשתות ולהשתכר, אבל צריכים לדעת ולהחדיר בראש עמוק עמוק, כל חגי ישראל אין בהם שום חג של הוללות ופורקן, כל החגים שלנו הם קודש קודשים. אצל הגויים החגים הם פורקן והוללות, אבל אצלנו אפילו פורים ששותים ומתחפשים, רוקדים ושמחים, נאמר על פורים שהוא יום עצום. יום כיפורים שהוא קודש קודשים, יום הדין בימי השנה, נקרא כ-פורים, כלומר כיפור הוא כמו פורים, זאת אומרת שפורים יותר קדוש מיום כיפור. ומדוע? יום כיפור זה עבודה מיראה, כי אדם מתפלל, צם, מי יחיה ומי ימות, פחד. פורים זה עבודה מאהבה, שמחים ורוקדים. ידוע אדם שעובד את הקב"ה מאהבה מדרגתו הרבה יותר גבוהה מדרגתו של אדם העובד מיראה.

אדם שעובד מיראה אז עבירות גדולות הוא לא יעשה אבל עבירות קטנות הוא יגיד לא נורא, עונש קטן לא יקרה כלום והוא יעשה אותם, אבל אדם שהוא אוהב את המלך לעולם לא ימרה פי המלך, גם בדברים הקטנים ביותר. אדם שהוא אוהב אין לו תירוצים, באמצע הלילה, שלג, קר, הוא קם וקופץ מהמיטה, כשיש אהבה, אוהבים משהו לא רואים בעיניים, לא מעניין אוכל ולא מעניין כסף, לא מעניין זמן, יום או לילה, הוא רץ. **אהבה לבנורא עולם זה הדרגה הגבוהה ביותר, כשאדם אוהב את הבנורא יתברך "ואהבת את ה' בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" זה הדרגה הגבוהה ביותר שיכולה להיות, אבל אדם שהופך את פורים להוללות אז הוא הופך את העולמות.**

בפורים כתוב כל הפושט יד נתנים לו, פשט ההלכה, כל אדם שמבקש צדקה לא בודקים אחריו, עני הגון או לא עני הגון, ונותנים לכולם. אבל כתוב בספרים הקדושים, **יום פורים זה יום שבו כל שערי שמים פתוחים, זה יום רצון גדול מאד, כל אדם שפושט ידו לבנורא עולם ומבקש בקשה, תן לי אישה, תן לי ילדים, תן לי פרנסה,**

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

			
רגע חושבים 4 עמוד	פינת ההלכה 3 עמוד	פרשת השבוע 3 עמוד	סיפור לשבת 2 עמוד

הוסיף והסביר כי קל לצום גם תחת העיניים הבולשות של האינקויזיציה, שכן איך יוכלו לשים לב אם פלוני אוכל אם לאו. 'זו הרי פעולת 'שב ואל תעשה' – הסביר בפשטות, 'לא נדרשת פעולה אקטיבית כדי לצום, מספיק לשבת בחיבוק ידיים, ואיש לא ישים לב' - הסביר בפרוטרוט כמה קל להתל באנשי האינקויזיציה בנושא זה...

כל אותו הזמן, ישב במקום השוטר הסמוי, אשר קלט כל מילה ותג מדבריו. בסיום האסיפה הכל התפורז, ושעה קלה אחר כך הקיפו מאות שוטרים את ביתו של ר' רפאל, ופרצו פנימה בכייונים שלופים. הוא ואחותו – שהיתה שותפה ל'פשע', הובאו במהירות אל בית המעצר, ונשלחו למשפט ארוך ומתיש שנמשך יותר משנתיים, במהלכם עונו ר' רפאל ואחותו קשות במרתפי האינקויזיציה, אך סירבו להסכים להמיר את דתם או למצער לבקש מחילה מהכנסייה.

עם תום המשפט, כצפוי, נגזר דינם להורג בשריפה, בטקס האוטו-דו-פה הידוע, בטבור העיר, על בימה מוגבהת ולעיני עשרות אלפי צופים. למרות גזר הדין החמור, גם בלילה שלפני הטקס הנורא, כשנכנסו שוטרים לתא והציעו הקלה בעונש בתמורה לבקשת סליחה מהדת הנוצרית, אטמו ר' רפאל ואחותו את אוזנם משמוע, ונערכו למסור נפשם על קידוש ה'.

למחרת, ביום ז' באייר תנ"ב, לפני 325 שנים, בשעת צהריים, הובאו שני ה'עבריינים' אחר כבוד אל כיכר העיר. השופט העליון כבר ניצב על מקומו, מדורת השריפה בערה עד שמי שמים, ו-30,000 צופים עמדו מסביב, מביטים בחלחלה בנעשה לנגד עיניהם. ר' רפאל ואחותו ראו את האש הגדולה, ניצבו מול עשרות האלפים, ושוב נשאלו אם יסכימו לבקש סליחה בחצי פה מהכנסייה על עונם החמור.

הם שמעו את שאלת השופט, ור' רפאל השתהה לרגע לפני שהשיב בשלילה. או אז שמע את זעקת אחותו קוראת לעברו בקול גדול: 'רפאל, אל תיכנע!' באותו רגע, הניד ר' רפאל את ראשו בשלילה מוחלטת,

ויחד עם אחותו זעק בגרון ניחר:

'שמע ישראל, ה' אלוקינו, ה' אחד!' - - -

זה היה הרגע האחרון. באותו רגע ממש, דחפו אותם אל המדורה הבוערת. מסרו נפשם על קדושת השם, נתפסו בעיצומה של הפצת מצות תענית אסתר, ושילמו עליה בחייהם, בשמחה ובכבוד!

הסיפור כולו, נחשף לפני כמה שנים, כשנחשפו מסמכי חקירות האינקויזיציה בחלוף מאות שנים. אך הסיפור לא מסתיים כאן, ויש לו המשך:

אחד מצאצאיו של ר' רפאל ווליס, הוא הפעיל הנודע רב העשייה, ר' יוסף וליס שליט"א, מנכ"ל ארגון 'ערכים' ואחד הפעילים הבולטים בהפצת היהדות וקירוב רחוקים לאביהם שבשמים. כי הובטחנו ש'לא תישכח מפי זרעו', כשיהודי מוסר נפשו על הפצת היהדות – בהכרח שהמנגינה הזו לא תיפסק לעד מיוצאי חלציו, וכל הזכויות שמורות ונזקפות לאותו סב זקן, שזכה למסור נפשו על קדושת השם, כדי להפיץ את בשורת היהדות.

והסיפור כולו, שהובא כאן כפי ששמענוהו מהרב וליס שליט"א שראה את מסמכי חקירת זקנו, לא בא אלא ללמדנו עד היכן העוצמה הטמונה בעם היהודי. אין אומה בעולם, שאנשיה מוכנים למסור נפשם עד כדי כך למען המטרות העילאיות שלהם, אין בעולם חיבור כה חזק כמו החיבור היהודי חש עם בוראו, חיבור שהוא מוכן למסור נפשו למענו.

יש בנו את הכח מסירות נפש, יש לנו את אותו 'כור גרעיני' רב עוצמה הטמון בנפשנו. ליהודי יש יכולת להתגבר, ללכת נגד הזרם, לא לכרוע ולא להשתחוות, לא להירתע ולא להיבהל. יש לו את כל הכלים והיכולות להתמסר ולהקריב, להתאמץ ולהשתדל, כי יש לנו את הכח של מסירות נפש טבועה בדמינו. וגם אם לא נראה עכשיו את התוצאות – לטווח ארוך, לפעמים אחרי עשרות דורות ומאות בשנים – תמיד זה ישתלם, תמיד זה יהיה כדאי!

לשמיעת שיעורי הרב אשר קובלסקי בדף היומי ובנושאים שונים
חייגו עכשיו לקול הלשון: 073-2951342

הסוף שנחשף בספר

מדוע זעקו היהודים 'שמע ישראל' לעיני 30,000 צופים?

הסיפור הבא, נושא אותנו בגלגלי הזמן, יותר מ-300 שנה לאחור. אל ספרד הגדולה והעשירה, רודפת הדת ושונאת היהדות, בה שלטה האינקויזיציה הנודעת לשמצה.

לאחר שנגזרו על כל היהודים המרת דת או גירוש, גלו חלק מהם לארצות זרות בחוסר כל, אך חלק מיהודי ספרד, בעיקר האמידים מביניהם, התקשו להותיר מאחור את רכושם הרב. הם החליטו להישאר בספרד, תוך העמדת פנים כביכול המירו את דתם, למרות שהמשיכו לשמור על קלה כבחמורה בסתר.

אלו נקראו היהודים האנוסים, שכלפי חוץ נהגו כנוצרים, אך התמסרו מעל ומעבר להמשיך להחזיק את הגחלת היהודית, תוך שהם מתעתעים במשטר האינקויזיציה המפקח עליהם בכל עת. הראש היהודי היצירתי לא הפסיק לייצר פטנטים, כיצד להעמיד פני נוצרי אך להמשיך לקדש על היין מדי שבת, לאכול רק בשר כשה ולשמור את כל מצוות היהדות. נדרשה לכך מסירות נפש של ממש, אך דבר לא הרתיע אותם.

אחד מהיהודים האנוסים הללו, היה יהודי בשם ר' רפאל ווליס, שהתגורר בעיר מיוזקה. הוא התגורר בשירה רחבת ידיים, שבמרתפיה התנהלו במחירת חיים יהודיים של ממש, עברו ועבור יהודים אנוסים רבים. בביתו היה ניתן להשיג אוכל כשה, ספרי לימוד, מנגיני תפילה, ואפילו מקווה טהרה. כל מה שיהודי צריך – היה מוכן ומזומן במרתף הסודי, מתחת הטירה המפוארת של ר' רפאל העשיר.

מתוך שהיה ר' רפאל איש עסקים העוסק בייבוא בדים וסחורות בנמל מיוזקה, היה מקושר עם סוחרים רבים מהמדינות מסביב, ובעזרתם - היה מבריח תשמישי קדושה ואביזרים יהודיים אחרים. את כל הציוד העמיד ר' רפאל לרשות אחיו האנוסים שנעזרו בו, תוך שהוא מעודד ומחזק, ומוסר נפשו להמשיך לקיים חיים יהודיים גם בתנאים הקשים הללו.

אלא שפעילותו של ר' רפאל, התגלתה ביום מן הימים לפקחי האינקויזיציה. משהו מהמתנהל בביתו לא מצא חן בעיניהם, היה נראה כי הוא מסתיר משהו. יותר מדי אורחים הגיעו אליו, יותר מדי פעמים דווקא בחגים יהודיים ובשבתות... הם הידקו את המאבק אחריו, כדי למצוא ראיות שיובילו לאישומו הסופי באשמה החמורה מכל: הפצת היהדות.

היה זה ביום השבת שלפני תענית אסתר, בשנת תמ"ט. במרתף של ר' רפאל שבו והתכנסו יהודים, ועימם חמק שוטר מהאינקויזיציה שהתחפש ליהודי. לתדהמתו, ר' רפאל שוחח עם חבריו היהודים על דא ועל הא, ולפתע החל לדבר עימם על יום מיוחד וסגולי, יום 'תענית אסתר'. ר' רפאל הסביר בטוב טעם כי תענית אסתר היא תענית חשובה המייצגת את זעקת היהודים לבוראם בעת צרתם, ומשכך – כמה כדאי להתחזק לצום בתענית אסתר.

הוא הוסיף והסביר, על המעלות הרבות והנודעות של היום, ועל סגולתו הרבה לפני יום הפורים. ולקינח, כביכול ממש כדי שאזוניו של השוטר תחרדנה,

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באיזור מגוריהם?

להרשמה התקשרו עכשיו

054-8430340 | 03-5701212

תל אביב

רמת גן

בני ברק

ירושלם

פרשת תצוה

פרשתנו פותחת בציווי להביא למנורה "שמן זית זך כתיב". ורש"י מביא מחז"ל שהדין להביא 'כתיב' נאמר רק למאור, אבל כשמביאים מנחות וצריך לתת לתוכם שמן אין צריך שהשמן יהיה 'כתיב'. כלומר אותו השמן שלקחו למנורה שבמקדש היה צריך להיות כתיב בכתשה וטחינה יותר משמן שהשתמשו בו למנחות. המפרשים האריכו לבאר את המסר שיש לנו מהלכה זו.

בספר 'לתורה ולמועדים' מבאר: המנורה והמנחות שבמקדש משמשות סמל "לתורה ולמזון". המנורה מסמלת "נר מצוה ותורה אור", האור בכלל מתייחס לחכמה כמו שכתוב "חכמת אדם תאיר פניו" מי שמבין איזה דבר חכמה לאשורו עיניו מאירות. אלא שיש חכמות זרות חכמות פסולות ואז האור הוא אור מתעה. כדרך שאמרו

בחנוכה על היוונים שטימאו את כל השמינים. ויש שמן 'משחת קודש' חכמת התורה שהיא ברה מאירת עינים. והמנחות שהיו סולת ולחם, הן דוגמת המזון של האדם. המנורה והמנחות השפיעו קדושה וטהרה לכל ישראל גם בחכמתם שתהיה חכמת התורה וגם במזונותיהם שיהיו טהורים ונקלים מכל שמץ של איסור ומכל שמץ של גניבה ותרמית וכיוצא.

התורה והמזון שניהם אין האדם משיגם בנקל, לשניהם זקוק האדם ליגיעה בכדי להשיגם. על התורה נאמר "אם יאמר לך אדם יגעתי ולא מצאתי או לא יגעתי ומצאתי אל תאמין". ובפרקי אבות כתוב "והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך", אדם צריך לעמול על דברי תורה ללמוד במסירות. ועל המזון כתוב "בזעת אפיך תאכל לחם" עוד נאמר "אדם לעמל יולד". אבל יש הבדל ביניהם על התורה צריך לעבוד ולעמול 'בכל לבבו ובכל נפשו' בכל עצמותו ומהותו. אבל על המזון צריך לעבוד רק עד כמה שזה הכרחי, מפני שאי אפשר אחרת, אבל אינו צריך להשקיע את כל כוחו ברמ"ח אבריו וש"ה גידיו, ובודאי שאין העבודה צריכה להכנס בפנימיותו, ולא לעשות מהעבודה פולחן. הפסוק אומר "יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך" הודגש בפסוק 'יגיע כפיך' ולא יגיע הראש והלב. וזה הרמז שיש כאן 'כתיב למאור ולא כתיב למנחות' כתישה וטחינה ועבודה עצומה של כל האדם צריכה להיות

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

אוחב את טעם הבשר או שהבשר מזיק לבריאות יאכל בשר עוף, ומצוה לשמח את הילדים הקטנים במיני מתיקה, ולכתחילה עדיף לאכול לחם, וגם הנשים ישותן קצת יין, אולם לא ישותן הרבה מפני שגנאי לאישה לשתות הרבה יין.

"חייב איניש לבסומי בפוריא (בפורים) עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", והכוונה שישתה יין כדי שיהיה האדם שמח ומבושם ועל ידי שישתכר קצת ירדם בשכרותו, ויש מפרשים שישתה קצת יותר מאשר הוא רגיל וזה נקרא שכרות כיוון שאינו רגיל בכך ועל ידי שישתה יותר מכפי הרגלו הוא לא ידע לספר את נס הפורים על בוריו, אולם אין הכוונה שישתכר לגמרי שהרי השכרות היא עבירה גדולה וזה כבר נקרא הוללות, ולכן אם יודע בעצמו שעל ידי שתית היין הוא יזלזל באיזה מצוה (כגון שלא יברך ברכת המזון או שלא יתפלל מנחה או ערבית) וכן אם על ידי השתיה הוא יקלל את חברו ויבייש אותו אסור לו להשתכר, אלא ישתה מעט יין וירדם, ומי שמזיק לו השתיה של יין בפורים פטור מלשתות יין בפורים.

קריאת המגילה: אסור לדבר בשעת קריאת המגילה, וצריך לדקדק בקריאת המגילה שלא להחסיר במשך קריאתו אפילו אות אחת, וכן השומע קריאת מגילה צריך לדקדק היטב לשמוע את כל קריאת המגילה מתחילתה ועד סופה, ולא יחסיר אפילו תיבה אחת, ולכן אם יש רעש בבית כנסת והנשים לא שומעות כמו שצריך, יקראו לנשים בשעה מאוחרת יותר בפני עצמן כדי שישמעו טוב את כל קריאת המגילה.

אם בשעת הקריאה לא שמע איזה תיבה מהשליח ציבור, אם יש ביד השומע מגילה כשרה יאמר את אותה התיבה שלא שמע מהשליח ציבור מתוך המגילה שלו וכך עדיף שתהיה בידו מגילה כשרה על קלף, אולם אם יש בידו מגילה מודפסת, יכול לקרוא את התיבות שהחסיר עד שיגיע למקום שהשליח ציבור נמצא שם ואז ישתוק, וימשיך לשמוע את המגילה מהשליח ציבור, (אולם אין לקרות את רוב המגילה ממגילה מודפסת, ואם קרא לא יצא ידי חובה).

בתפילות של יום פורים ובברכת המזון אומרים "ועל הניסים... בימי מרדכי ואסתר", ואם שכח ולא אמר יצא ידי חובה.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר ההלכות נוספות כנסו לאתרנו: Rabenu.com

שיתנו את הכסף או המאכל ביום פורים ואז יוצא ידי חובה.

מתנות לאביונים אי אפשר לתת ממועות מעשר כספים, אולם אם נתן כבר שני מתנות לשני אביונים, ורצה לתת לעוד אביונים רשאי לתת ממועות מעשר כספים, ואם התנה בפירוש (היינו שאמר בפה) לפני שהתחיל לקיים מעשר כספים שהוא מעשר כספים בלי נדר, ועכשיו רואה שהשעה דחוקה ואין לו כל כך כסף רשאי לתת ממועות מעשר כספים למתנות לאביונים.

יכול לתת מתנות לאביונים גם לעניים סתם ואין חייב לדקדק לתת לעניים ביתר, אולם צריך לתת דווקא לעניים. וכן אין לשים מתנות לאביונים בקופת צדקה אלא לתת לעניים ביד.

משלוח מנות: מנות משלוח מנות היינו לתת לאדם אחד שני מנות, וצריך לשלוח אוכל דווקא (וכיום המנהג לתת מיני מתיקה), ולכן השולח לחברו סדינים או כוסות וצלחות וכיוצא בזה אינו יוצא ידי חובת משלוח מנות, וכן השולח לחברו כסף גם כן אינו יוצא ידי חובת משלוח מנות, וראוי שיהיו המנות יקרות וחשובות כדי להראות אהבה ואחזה, וטוב שכל מנה שיהיה בה שיעור סעודה היינו 162 גרם.

מעיקר הדין יכול לתת את שתי המנות בכלי אחד ולשלוח לחברו, אולם מכל מקום אם יכול לחלק את המנות ולתת כל מנה בכלי בפני עצמו עדיף לעשות כך כגון בשתי צלחות נפרדות.

אדם ששולח לאביו או לאחיו וכן אישה ששולחת לאמא או לאחותה יוצאים ידי חובה, ואישה נשואה אינה יוצאת ידי חובה במשלוח מנות של בעלה אלא צריכה היא בעצמה לשלוח מנות, אולם אם הבעל נתן מנה מיוחדת עבור אשתו יצאה האישה ידי חובה, וטוב שלא ישלחו איש לאישה ולא אישה לאיש אלא אישה תשלח לאישה ואיש ישלח לאיש.

מי שאינו יכול לשלוח מנות משל עצמו כגון חייל שנמצא בצבא וכן אדם שנמצא בבית חולים וכן אסיר בבית כלא וכדומה וכן אם נמצא בבית מלון, יחליפו את המנות שקיבלו לארוחה אחת עם השני ובכך יוצאים ידי חובה.

סעודת פורים: יעשה סעודתו כמה שיותר יפה ומקובלת, ויש מצוה להרבות בסעודת פורים, ולכתחילה יש להדר ולאכול בשר בהמה שהרי אין שמחה אלא בבשר ויין, אולם מכל מקום אם אינו

הלכות פורים

בחג הפורים יש ארבע מצוות: קריאת מגילה, משלוח מנות, מתנות לאביונים וסעודת פורים. וכל איש שהגיע לגיל 13 שנה ויום אחד, ואישה שהגיעה לגיל 12 ויום אחד חייבים במצוות אלו, וטוב לחגן גם את הקטנים במצוות אלו.

כל המצוות הללו צריך לעשותן ביום פורים ולא בלילה, חוץ מקריאת מגילה שצריך לשמוע גם בלילה וגם ביום.

ערים שמוקפות חומה מזמן יהושע בן נון (כגון ירושלים) חוגגים את יום פורים בתאריך ט"ו באדר ומקיימים באותו היום את כל מצוות חג הפורים, אולם ערים שאינם מוקפות חומה מימות יהושע בן נון (שאר הערים) חוגגים את יום הפורים ביום י"ד באדר ומקיימים באותו היום את כל מצוות חג הפורים.

מתנות לאביונים: צריך לתת שתי מתנות לשני אביונים, היינו שיתן לאביון אחד מתנה אחת ולאביון השני יתן עוד מתנה אחת, ואם נותן לאביון אחד שתי מתנות לא יצא ידי חובה, אלא צריך לחזור לתת לעוד אביון.

מתנות לאביונים היינו דווקא שנתן כסף או אוכל, אבל אינו יוצא ידי חובה אם נותן לאביון כלים או בגדים וכיוצא בזה, ומעיקר הדין אם נותן לאביון פרוטה אחת יצא ידי חובה, ובזמן הזה 10 אגורות נחשב פרוטה, ומכל מקום ירא שמים יחמיר על עצמו ויתן כשיעור שווי סעודה של לחם ולפתן (היינו משהו שנאכל עם הלחם), ועדיף לתת כשיעור שווי סעודה של ג' ביצים של פת (שזה 162 גרם), ודבר זה יתן לשני עניים ולשאר אביונים יתן כמתנת יד.

אם אינו יכול לתת מתנות לאביונים ביום פורים יתן לשליח או לגבאי צדקה לפני פורים וימנה אותם

מספר בין השאר כיצד כשהובא לאושוויץ, נלקח למקלחות לאחר שנבחר בסלקציה לחיים. לקחו ממנו את כתב היד שהכיל את כל עבודתו המדעית, עבודת חייו, והשליכוהו לתוך מדורת האש. ברגע זה נדמה היה לו שאישיותו נמחקה, קורסת לגמרי ונשברת לרסיסים. הרגשה זו התחזקה לאחר שיצאו מן ה"מקלחת" ועברו תספורת וחיטוי. היה נראה שכולם, שהיו במראה מגולח ושבויים, התרסקו מנטלית וריגשית.

המשך הזוועות, המחלות, הרעב והיחס המשפיל סיפקו לא אחת מחשבות על אובדן. לא היה טעם בחיים. לא היה כח להתמודדות. ואז, ברגע אחד של מחשבה, פרנקל "תפס" את עצמו: "הרי אני אדם מלומד הרוצה לחקור את נפש האדם. איפה עוד יהיה לי כזאת אוניברסיטה של החיים, בתנאים קיצוניים כל כך". וכך בהחלטה של רגע הפך את השהות במחנות ללימודי פסיכולוגיה.

מספר פרנקל כי כדי לשמור על שפיותו האישית בתנאים הקשים, היה צועד לעתים מחוץ לבלוק ונותן הרצאה לקהל דמיוני על "החוויות הפסיכותרפיות במחנות ריכוז". וכי מה שהחזיק אותו בחיים במחנה הריכוז ועזר לו להתגבר אף על מחלת הטיפוס, היה הרצון העז לשחזר ולפרסם את כתב יד של ספרו "הרופא והנפש: מבוא ללוגותרפיה" ששרפו לו הגרמנים בכניסה לאושוויץ.

ואכן לאחר המלחמה חיבר למעלה מ- 30 ספרים שתורגמו ל- 32 שפות. הרצה ב-209 אוניברסיטאות בכל חמש היבשות וקיבל 29 תוארי דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטאות ברחבי העולם.

לבחור בשמחה זה להחליט לראות את הצד המואר של החיים. שיהיה לנו חג פורים שמח.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב נכנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

איך להיות שמח?

ישנם קשיים, חובות, טרדות אז איך אפשר לומר: "תתחילו לשמוח"? איך זה אומר שכדי להיות שמחים אנחנו צריכים להתעלם מהקשיים והבעיות. ממש לא. האופטימי רואה את הקשיים והבעיות בדיוק כמו הפסימי. אז מה בכל זאת ההבדל? האופטימי רגיל לראות מה טוב ברע, והפסימי רגיל לראות מה רע בטוב. ומי שחושב שקשה לו בחיים ואין לו דרך לראות את הטוב, מומלץ לו לקרוא את הסיפור הבא.

ויקטור אמיל פרנקל, רופא נויורולוג ופסיכיאטר יהודי מוינה, מגדולי הפסיכולוגים במאה הקודמת, שרד את מחנה ההשמדה אושוויץ, דכאו, ועוד מחנות ריכוז בתנאים האיומים ביותר שאדם יכול לחוות, תנאים שבין אנוש לא יכול לדמיין. כיצד הוא עשה את זה?

בספרו "האדם מחפש משמעות", שיצא לאור בשנת 1959, פרנקל

"זכר למחצית השקל נותנים לשיבות ולמוסדות תורה"

פסק הלכה מספר 'חזון עובדיה פורים' של הרב עובדיה יוסף זצ"ל

"מנהג ישראל לתת 'זכר למחצית השקל' וכמו שבזמן בית המקדש מחצית השקל הייתה מכפרת כך היום שנותנים לעמלי תורה כדוגמת הכהנים בבית המקדש הם מכפרים עלינו."

הבטחת רבי חיים פלאג'י:

"מי שנותן זכר למחצית השקל מובטח לו שהוא בן העולם הבא ולא יקרה לו שום פגע רע באותה שנה!"

לנתינת 'זכר למחצית השקל' עם התפילות והבקשות סרקו את הקוד:

ניתן להעביר "זכר למחצית השקל" במספר דרכים:

באתר האינטרנט של הישיבה
בכתובת: Rabenu.com

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון 03-570-12-12

